

Sygn.akt. I A Cz 1753/12

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2012 r.
Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny
w składzie następującym:
Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki (spr.)
sędziowie: SA Małgorzata Gulczyńska

SA Marek Górecki

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

z wniosku uprawnionego **A. M.** przeciwko obowiązanemu **M. S.**

o zabezpieczenie dowodów oraz zobowiązanie do udzielenia informacji i udostępnienia dokumentacji

na skutek zażalenia uprawnionego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 3 września 2012 r. w sprawie o sygn. IX GCo 274/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Marek Górecki Bogdan Wysocki Małgorzata Gulczyńska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek uprawnionego o udzielenie zabezpieczenia roszczeń z którymi uprawniony zamierza wystąpić przeciwko obowiązanemu M. S. o zaniechanie naruszenia praw autorskich przysługujących uprawnionemu tj. zakaz sprzedaży karnetów przez obowiązanego; usunięcie skutków naruszenia poprzez wycofanie z obrotu i zniszczenie bezprawnie wytworzonych przedmiotów; kumulatywnego naprawienia wyrządzonej szkody i wydania uzyskanych korzyści w wysokości, która ustalona zostanie w toku postępowania; pięciokrotnego podania do publicznej wiadomości całości orzeczenia sądu poprzez zabezpieczenie dowodów oraz zobowiązanie podmiotów trzecich do udzielenia informacji w trybie art. 80 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

1

Sygn. akt: I ACz 1753/12

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że uprawniony zażądał zabezpieczenia roszczeń wynikających z art. 79 PrAut. W ocenie Sądu wnioskodawca uprawdopodobnił, że przysługują mu majątkowe prawa autorskie do zdjęć w zakresie podanym w umowach licencyjnych (art. 67 ust. 1 PrAut). Uprawniony upatrywał naruszeń w wykorzystaniu przez obowiązanego w jego zdjęciach motywów obecnych w zdjęciach uprawnionego, a mianowicie: „motywu nakładających się na siebie obrączek w kompozycji z kwiatami na białym płótnie”, „motywu wspólnej drogi” oraz „motywu zniewolenia, poddańczego oddania i wymuszonej akceptacji nowej drogi życiowej” oraz wskazał, że obowiązany wprowadza do obrotu i sprzedaje karnety ślubne z wizerunkiem kuli oraz kajdanek, które to utwory graficzne stanowią własność uprawnionego.

Wnioskodawca uprawdopodobnił, że obowiązany wprowadził do obrotu karty (...) oraz kartki zakupione w dniu 19 lipca 2012 r. Jednakże w ocenie Sądu powołane przez uprawnionego „motywy” są wyłączone z zakresu przedmiotowego prawa autorskiego i nie mogą być czyjąkolwiek własnością. Nie można zaprzeczyć, że u podstaw, tak zdjęć uprawnionego jak i zdjęć obowiązanego leżą te same lub podobne idee. Istotne jest jednak, że forma wyrażenia tych idei jest inna w rzeczowych zdjęciach. W świetle art. 1 ust. 2¹ PrAut idee nie są objęte ochroną.

Zgodnie z art. 67 ust. 4 PrAut, uprawniony może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych jedynie w zakresie objętym umową licencyjną. Zakres umów licencyjnych z których wnioskodawca wywodzi swe roszczenia jest precyzyjny. Uprawniony przedmiotowe zdjęcia może utrwalić, zwielokrotnić techniką poligraficzną, wprowadzić do obrotu, wprowadzić do pamięci komputera, wykorzystywać do celów marketingowych. Jednakże wnioskodawca nie ma prawa do wprowadzania jakichkolwiek zmian w utworach, czy też do zezwalania do wprowadzania takich zmian przez inne osoby (poza zmianami koloru czy formatu). Dlatego, też do formułowania roszczeń z tytułu bezprawnego korzystania z utworów zależnych powstałych w wyniku opracowania utworów pierwotnych, są uprawnieni tylko autorzy zdjęć, a nie wnioskodawca, którego zakres uprawnień do korzystania z utworów jako licencjobiorcy na to nie pozwala.

Poza tym w ocenie Sądu Okręgowego „kula z łańcuchem” jest typowym przejawem działalności rzemieślniczej, w związku z czym nie stanowi utworu w rozumieniu prawa autorskiego. Nie można mówić o opracowaniu, gdy jego bazą (źródłem) był wytwór niebędący utworem. Skoro „kula z łańcuchem”, czy kajdanki nie stanowią utworu w rozumieniu prawa autorskiego, nie można utrzymywać, że doszło do powstania tzw. „utworu zależnego”.

2

Sygn. akt: I ACz 1753/12

Ponadto uprawniony nie podniósł żadnych twierdzeń, ani też nie powołał się na żadne środki uprawdopodobniające, które pozwalałyby na przyjęcie, że jest współautorem zdjęć. Wręcz przeciwnie powołanie się przez wnioskodawcę na umowy z dnia 15 grudnia 2010 r. oraz 14 czerwca 2012r. - w świetle, których uprawniony jest licencjobiorcą, wykluczały w niniejszym postępowaniu możliwość uznania za uprawdopodobnione, że uprawniony jest współautorem przedmiotowych zdjęć.

W związku z powyższym wniosek uprawnionego podlegał oddaleniu. Wnioskodawca nie wykazał, bowiem że doszło do naruszeń jego majątkowych praw autorskich, co stanowiło przesłankę roszczeń z art. 80 ust. 1 pkt 1 i 2 PrAut.

Zażalenie na to postanowienie złożył uprawniony, zaskarżył je w całości. Uprawniony wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od obowiązanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Obowiązany wniósł o oddalenie zażalenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wbrew twierdzeniu skarżącego zakres jego autorskich praw majątkowych do przedmiotowych utworów, w postaci zdjęć fotograficznych, nabytych na podstawie umów licencyjnych, zawartych w umowach licencyjnych z dnia 2 kwietnia 2008r, z dnia 15 września 2008r, z dnia 15 września 2009r oraz z dnia 15 września 2010r, nie odbiega w sposób zasadniczy od zakresu tych praw, objętego umowami o przeniesienie praw autorskich z dnia 15 grudnia 2010r oraz z dnia 14 czerwca 2012r.

Z ostatnio wymienionych umów nie wynika w szczególności, aby powód nabył wszystkie prawa majątkowe do tych utworów.

Okoliczność ta nie ma jednak istotnego znaczenia dla oceny zasadności wniesionego zażalenia.

Przede wszystkim bowiem wnioskodawca nie uprawdopodobnił, aby obowiązany w jakikolwiek sposób naruszał autorskie prawa majątkowe do rzeczonych utworów.

Naruszenie praw majątkowych do utworu fotograficznego (art. 1 ust. 2 pkt. 3 PrAut) polega zwykle na wykorzystaniu go wprost w całości lub we fragmentach.

Ochronie może też jednak podlegać, w przypadku zdjęć pozowanych (z takimi mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie), ich szczególna kompozycja, w twórczy sposób wykorzystująca odpowiedni układ osób, przedmiotów, elementów krajobrazu itp.

3

Sygn. akt: I ACz 1753/12

Natomiast, co do zasady, nie podlega ochronie, również w przypadku fotografii „pozowanych”, samo wykorzystanie w niej konkretnych osób, rekwizytów itp.

Skarżący jednak nie uprawdopodobnił, aby obowiązany w w/w sposób naruszał jego prawa majątkowe do posiadanych utworów.

Wywody wniosku oraz zażalenia mają w tym przedmiocie charakter ogólnikowy i odwołują się do ogólnego podobieństwa motywów wykorzystywanych w karnetach zarówno przez wnioskodawcę, jak i obowiązanego.

Uprawniony nie próbuje nawet wskazywać, który konkretny wzór karnetu ślubnego, jakie wytwarza i sprzedaje obowiązany, stanowi nieuprawnione wykorzystanie indywidualnie oznaczonego jednego z utworów, o jakich mowa we wniosku.

Trafnie zatem uznał sąd I instancji, że wniosek stanowił w istocie próbę niedopuszczalnego zawłaszczenia pewnych idei i motywów, powszechnie funkcjonujących w kulturze i twórczości artystycznej, a związanych z małżeństwem, ślubem, weselem itp. (por. art. 1 ust. 2¹ PrAut.).

Należą do nich np. motywy „wspólnej drogi” czy „niewoli małżeńskiej” (rozumianej oczywiście w sposób żartobliwy).

Typowe są również powszechnie wykorzystywane w tych motywach rekwizyty, takie jak obrączki ślubne, „kajdany”, „kula u nogi”, różnego rodzaju pojazdy itp.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie uprawnionego jako bezzasadne.

Marek Górecki Bogdan Wysocki Małgorzata Gulczyńska